

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΡΥΝΤΑΚΗΣ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΑΛΚΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΟΡΤΗΣ • ΕΚΤΟΡΑΣ ΧΟΡΤΗΣ

**ΟΣΑ ΔΕΝ
ΓΝΩΡΙΖΑΤΕ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΑΔΑ**

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	11
1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ	13
2. ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΑΝΤΕΙΑ	27
3. ΗΓΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ	41
Αγασίλαος Β΄	46
Αλέξανδρος ο Μέγας	52
Αλκιβιάδης	68
Αριστείδης	74
Δημήτριος ο Πολιορκητής	77
Δημοσθένης	82
Επαμεινώνδας	86
Θεμιστοκλής	90
Κίμων	98
Κλεομένης Α΄	101
Λυκούργος	103
Μιλτιάδης	106
Παυσανίας	108
Πελοπίδας	112
Περικλής	114
Πύρρος	120
Σόλων	123
Φίλιππος Β΄	127
Φωκίων	130

4. ΤΥΡΑΝΝΙΑ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΟΙ	135
Διονύσιος Α΄ ο πρεσβύτερος	140
Νάβης	146
Πεισίστρατος	147
Περίανδρος	151
Πιπτακός	155
Πολυκράτης	156
5. ΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ	159
Α. Η τέχνη του πολέμου	162
Β. Οι περσικοί πόλεμοι	170
Γ. Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος (431-404 π.Χ.)	184
Δ. Ο πόλεμος Ελλάδας-Ρώμης	194
6. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	203
Α. Ελεύθεροι: άνδρες, γυναίκες, παιδιά	206
Β. Μέτοικοι, δούλοι και δούλες	222
Γ. Εταίρες και πόρνες	231
7. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ	245
Α. Έρωτας, γέννηση, γάμος, θάνατος	248
Β. Η διασκέδαση	260
Γ. Η μόδα	268
Δ. Η ζωή στις πόλεις	275
Ε. Καθημερινές συνήθειες	285
8. Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	293
9. ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ	307
10. ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ	325
Α. Η Παιδεία	330
Β. Η Γλώσσα	337
Γ. Η Επιστήμη	341
Δ. Η Ιατρική	349
Ε. Η Τεχνολογία	353

ΣΤ. Η Φιλοσοφία.....	358
Προσωκρατικοί φιλόσοφοι.....	358
Πυθαγόρειοι.....	362
Σοφιστές.....	365
Ο Σωκράτης.....	367
Πλατωνικοί.....	374
Περιπατητικοί.....	377
Κυνικοί.....	382
Στωικοί.....	390
Ζ. Η Τέχνη.....	394
ΙΙ. ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.....	405
Παραπομπές.....	415
Βιβλιογραφία.....	439
Ευρετήριο ονομάτων.....	447

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αρχαία ελληνική μυθολογία, με τους αμέτρητους μύθους της, είναι απότοκο της δημιουργικής φαντασίας, της πρωτοτυπίας και της ευρηματικότητας των αρχαίων Ελλήνων. Ως έναν βαθμό, οι μύθοι επινοήθηκαν με σκοπό να δοθούν απαντήσεις σε ό,τι προκαλούσε απορία και θαυμασμό, όπως η δημιουργία του κόσμου, τα καιρικά φαινόμενα, οι φυσικές καταστροφές κ.λπ. Μέσα από αυτούς τους μύθους αποκαλύπτονται οι προβληματισμοί και οι πόθοι του ανθρώπου, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύεται η ποιητική δύναμη της φαντασίας ενός λαού, που αποτελεί συστατικό στοιχείο όχι μόνο του ελληνικού αλλά και του δυτικού πολιτισμού. Η μετάβαση από τον Μύθο στον Λόγο θα γίνει αργότερα, κατά την αρχαϊκή εποχή, με τους Ίωνες φιλοσόφους, που πρότειναν την ερμηνεία του κόσμου με βάση φυσικά και όχι μεταφυσικά στοιχεία. Η ελληνική μυθολογία είναι προϊόν της προϊστορίας, από την εποχή του λίθου ως την εποχή του χαλκού, όταν η γραφή ήταν άγνωστη και ο προφορικός λόγος αποτελούσε το μοναδικό μέσο για τη μετάδοση της γνώσης.

Τίποτα δεν πάει χαμένο...

Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, ο Ουρανός, αφού γέννησε με τη Γη τον Ωκεανό, τον Κρόνο, τους Κύκλωπες και άλλες θεότητες, εκθρευόταν τόσο πολύ τα παιδιά του, ώστε τα έκρυβε στα βάθνη της γης. Η Γη, αντιδρώντας στην απάνθρωπη στάση του Ουρανού, προμήθευσε στον Κρόνο ένα δρεπάνι, με το οποίο αυτός έκοψε τα γεννητικά όργανα του πατέρα του και τα πέταξε στη θάλασσα. Ωστόσο, από τις σταγόνες του αίματος γεννήθηκαν οι Ερινύες, οι Νύμφες και οι Γίγαντες. Και από τα γεννητικά όργανα που έπεσαν στη θάλασσα, καθώς αυτά αναδύθηκαν στον αφρό, γεννήθηκε η θεά Αφροδίτη.¹

Ο ομφαλός της γης

Από τη Ρέα και τον Κρόνο γεννήθηκαν πολλοί θεοί, η Εστία, η Δήμητρα, η Ήρα, ο Άδης και ο Δίας. Ωστόσο, ο Κρόνος έτρεμε στην ιδέα ότι κάποιο από τα παιδιά του μπορούσε να του στερήσει το υπέρτατο αξίωμα που είχε. Γι' αυτό, μόλις αυτά γεννιούνταν, τα κατάπινε. Τότε η Ρέα σκέφτηκε να τον εξαπατήσει με το παρακάτω τέχνασμα: όταν επρόκειτο να γεννηθεί ο Δίας, η Ρέα, με τη συνεργασία της Γης και του Ουρανού, ήρθε και τον γέννησε στην Κρήτη τη νύχτα και τον άφησε εκεί σε κάποιο σπήλαιο. Στον Κρόνο έδωσε αντί για βρέφος ένα μεγάλο λιθάρι, τυλιγμένο στα σπάργανα, κι εκείνος, χωρίς να το πολυσκεφτεί, το κατάπιε, όπως συνήθιζε. Αργότερα, ξέρασε το λιθάρι, και ο Δίας που είχε πια μεγαλώσει, το πήρε και το έστισε στον Παρνασσό. Έτσι, από το λιθάρι ο Παρνασσός πήρε το όνομα «ομφαλός της γης».²

Πυρ, γυνή και... δυστυχία

Σύμφωνα με διήγηση του Ησιόδου, όταν ο Προμηθέας έκλεψε τη φωτιά από τους θεούς, ο Δίας πήρε εκδίκηση με τον εξής τρόπο: έδωσε εντολή στον Ήφαιστο να φτιάξει από χώμα ένα ομοίωμα γυναίκας, που ήταν εξαιρετικά όμορφη, και η Αθηνά τη στόλισε με φορέματα και κοσμήματα. Αφού τη θαύμασαν οι θεοί, ο Δίας την έστειλε στους ανθρώπους, ως ακαταμάχητη παγίδα. Από αυτήν ξεπήδησε το καταραμένο γένος των γυναικών, που θα γίνονταν μεγάλη πληγή για τους θνητούς. Αναπόφευκτο κακό, γιατί, αν κάποιος αποφύγει τη γυναίκα, μένει άκληρος, ενώ αν παντρευτεί και του τύχει μια αλλοπρόσαλλη γυναίκα, όλη η ζωή του θα είναι πικραμένη.³

Όχι στη ζωή, ναι στον θάνατο!

Ο Ασκληπιός, σύμφωνα με τη μυθολογία, γιάτρευε όλες τις αρρώστιες, έφτασε μάλιστα στο σημείο να ανασταίνει και νεκρούς. Έτσι, άθελά του, ήρθε σε σύγκρουση με τον Πλούτωνα, τον θεό του Κάτω Κόσμου. Αυτός τότε παραπονέθηκε στον Δία λέγοντας πως, αν ο Ασκληπιός συνέχιζε το έργο του, δεν θα πέθαινε κανείς, και έτσι θα έχανε την εξουσία του. Ο Δίας τότε έριξε τον κεραυνό του στον Ασκληπιό και τον σκότωσε.⁴

Ατλαντίδα: μύθος ή πραγματικότητα;

Οι Αιγύπτιοι ιερείς ισχυρίζονταν ότι, σύμφωνα με τις ιερές γραφές τους, εννιά χιλιάδες χρόνια πριν από την εποχή του Σόλωνα, μια αρχέγονη Αθήνα απέκρουσε την επίθεση του πανίσχυρου νησιού του Ατλαντικού, της Ατλαντίδας. Μάλιστα,

ένας Αιγύπτιος ιερέας, απευθυνόμενος στον Σόλωνα, είπε: «Πολλές μεγάλες και θαυμάσιες πράξεις καταγράφονται στις ιστορίες μας για το κράτος σας, αλλά μια από αυτές ξεπερνά όλες τις υπόλοιπες στο μεγαλείο και την ανδρεία. Οι ιστορίες μιλούν για μια μεγάλη δύναμη που απρόκλητα εκστράτευσε εναντίον της Ευρώπης και της Ασίας, και στην οποία η πόλη σας κατάφερε να θέσει τέλος. Αυτή η δύναμη ξεπρόβαλε από το Πέλαγος του Άτλαντα (τον Ατλαντικό ωκεανό). Τότε το πέλαγος εκείνο ήταν πλεύσιμο, και είχε ένα νησί που βρισκόταν μπροστά από τα στενά, που εσείς αποκαλείτε “Ηράκλειες Στήλες” (το σημερινό Γιβραλτάρ). Αυτό το νησί ήταν μεγαλύτερο από την Αφρική και την Ασία μαζί, και ήταν ο δρόμος προς άλλα νησιά, που, αν περνούσες από αυτά, μπορούσες να φτάσεις στην απέναντι ήπειρο».⁵

Μεταξύ Μύθου και Ιστορίας

Η εμπορική δραστηριότητα των Μυκηναίων ναυτικών έφτασε ως τα πέρατα του τότε γνωστού κόσμου. Αγγεία, κοσμήματα κ.λπ. των Μυκηναίων έχουν βρεθεί στην Αίγυπτο, στη Συρία, στη Μεσοποταμία, στο βασίλειο των Χετταίων (Μ. Ασία), στις ακτές του Ευξείνου Πόντου, στη Λιβύη, στη νότια και κεντρική Ιταλία, στη Σικελία, στη Σαρδηνία, στις γαλλικές και ιβηρικές ακτές. Το όνομα της νήσου Έλβα στο τοσκανικό αρχιπέλαγος (Ιταλία) συναντάται στις μυκηναϊκές πινακίδες Β. Αυτά τα ταξίδια των Μυκηναίων αντανakλούν οι ελληνικοί μύθοι, κυρίως του Ηρακλή και του Ιάσονα, που βρίσκονται στα όρια του φανταστικού και της ιστορικής πραγματικότητας. Οι περιπέτειες του Ηρακλή τον οδήγησαν στο νησί Ερύθεια, στη νότια Ισπανία, για να πραγματοποιήσει έναν από τους άθλους του,

να αρπάξει δηλαδή τα βόδια του Γηρυόνη, και ακόμα στη βόρεια Αφρική για να πάρει τα μήλα των Εσπερίδων. Ο Θησέας ταξίδεψε μέχρι τις όχθες του Φάσιδος ποταμού στην Κολχίδα, στα βάρη του Ευξείνου Πόντου, για να πάρει το χρυσόμαλλο δέρας. Οι μύθοι αυτοί αποτυπώνουν τα περιπετειώδη ταξίδια των σκαπανέων της μυκηναϊκής επέκτασης.⁶

Η ίδρυση των Ολυμπιακών Αγώνων

Σύμφωνα με την παράδοση, ο Ηρακλής είχε συμμετάσχει στην Αργοναυτική Εκστρατεία μαζί με άλλους ήρωες. Όταν αυτή τελείωσε, οι Αργοναύτες ετοιμάστηκαν να επιστρέψουν καθένας στην πατρίδα του. Τότε ο Ηρακλής τους προέτρεψε να ορκιστούν ότι θα αγωνίζονταν για οποιονδήποτε σύντροφό τους, αν αυτός βρισκόταν σε δύσκολη θέση και ζητούσε τη βοήθειά τους. Πρότεινε, ακόμα, να διαλέξουν το καλύτερο μέρος της Ελλάδας, για να οργανώσουν αγώνες πανελλήνιους προς τιμήν του Ολύμπιου Δία. Οι Αργοναύτες δέχτηκαν τις προτάσεις του Ηρακλή και για την τέλεση των αγώνων διάλεξαν την Ολυμπία, κοντά στις όχθες του Αλφειού ποταμού, στην Ηλεία.⁷

Άλλο φαγητό και άλλο ρόπαλο

Ο Λεπρέος από την Ηλεία καυχήθηκε κάποτε ότι μπορούσε να συναγωνιστεί στο φαγητό τον Ηρακλή. Ο ήρωας ανταποκρίθηκε στην πρόκληση. Τότε, οι δύο αντίπαλοι έσφαξαν από ένα βόδι, το έψησαν και άρχισαν να το καταβροχθίζουν. Όσοι παρακολουθούσαν τον αγώνα διαπίστωσαν με έκπληξη ότι ο Λεπρέος δεν ήταν κατώτερος του Ηρακλή. Μετά την επιτυχία

του αυτή, γεμάτος αυτοπεποίθηση, ο Ηλείος κάλεσε τον γιο της Αλκμήνης σε μονομαχία. Η μονομαχία έγινε και ο Λεπρέος έχασε τη ζωή του.⁸

Αυτή ήταν βολή!

Οι Αθηναίοι θέλησαν να χτίσουν έναν ναό του Δελφινίου Απόλλωνα, κοντά σε αυτόν του Ολυμπίου Διός. Όταν είχαν σχεδόν τελειώσει και οι εργάτες στερέωναν τη στέγη, πέρασε από εκεί ο Θποσέας, νεαρός και άγνωστος ακόμα στους πολλούς. Επειδή φορούσε μακρύ χιτώνα, δείγμα θηλυπρέπειας, οι εργάτες τον πείραξαν, λέγοντάς του: «Πώς εσύ, μια κοπέλα σε ηλικία παντρειάς, κυκλοφορείς μόνη σου;». Αυτός, χωρίς να πει τίποτα, πλησίασε και έλυσε τα βόδια που είχαν ζέψει σε μια άμαξα. Στη συνέχεια, άρπαξε την άμαξα με τα δυο του χέρια, και την πέταξε πάνω από τη στέγη, αφήνοντας τους εργάτες άναυδους.⁹

Ανταλλαγή βασιλικών... προϊόντων

Κάποτε ο Περσέας, που βασίλευε στο Άργος, συμμετείχε σε έναν αγώνα στη Λάρισα της Θεσσαλίας. Εκεί, άθελά του, ρίχνοντας τον δίσκο σκότωσε τον πατέρα του Ακρίσιο. Όταν επέστρεψε λυπημένος στο Άργος, αντιμετώπισε την περιφρόνηση των συμπολιτών του που τον αποκαλούσαν πατροκτόνο. Τότε, λοιπόν, ζήτησε από τον Μεγαπένθη, βασιλιά μιας γειτονικής πόλης, να αλλάξουν βασιλεία. Εκείνος δέχτηκε. Έτσι, ο Περσέας πήγε στο νέο του βασίλειο και έχτισε την πόλη των Μυκηνών, που αργότερα έγινε σπουδαίο κέντρο του μυκηναϊκού πολιτισμού.¹⁰

Προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις

Στην προϊστορική εποχή, οι Θράκες ήταν γείτονες με τους Θηβαίους, με τους οποίους είχαν κάνει συμφωνία να ζουν ειρηνικά. Οι Θράκες, βλέποντας ότι οι Θηβαίοι ζούσαν αμέριμνοι, δίνοντας πίστη στους όρκους που είχαν δώσει, σκέφτηκαν ότι μπορούσαν εύκολα να τους υποδουλώσουν. Έτσι, τους επιτέθηκαν νύχτα, πιστεύοντας ότι δεν θα συναντούσαν καμιά αντίσταση. Οι Θηβαίοι, όμως, κατόρθωσαν να τους απωθήσουν. Όταν τότε κατηγορήσαν τους Θράκες γιατί είχαν παραβιάσει τους όρκους, εκείνοι δικαιολογήθηκαν λέγοντας ότι η συνθήκη δεν περιλάμβανε τις νύχτες, αλλά μόνο τις ημέρες...¹¹

Κάνε παιδί, να δεις καλό

Ο βασιλιάς των Μεγάρων Νίσος πολέμωσε κάποτε με τον βασιλιά Μίνωα της Κρήτης. Οι Κρητικοί αποβιβάστηκαν με τα πλοία τους και κατέλαβαν τη χώρα του, ενώ ο ίδιος κλείστηκε στο φρούριο της Νίσαιας και αντιστεκόταν σθεναρά. Λένε ότι στο κεφάλι του είχε μερικές κόκκινες τρίχες, και υπήρχε χρησμός ότι, αν τις έχανε, θα πέθαινε. Η κόρη του, που γνώριζε το μυστικό του, για κακή του τύχη ερωτεύτηκε τον Μίνωα, και για να τον βοηθήσει, έκοψε κρυφά τις κόκκινες τρίχες του πατέρα της. Έτσι τα Μέγαρα έπεσαν στα χέρια των Κρητικών.¹²

Εκδίκηση απ' τον τάφο

Η Μήδεια, σύμφωνα με την παράδοση, δηλητηρίασε τη Γλαύκη, κόρη του βασιλιά της Κορίνθου Κρέοντα. Οι Κορίνθιοι, οργισμένοι, λιθοβόλησαν και σκότωσαν τα δύο παιδιά της

Μήδειας, γιατί αυτά έφεραν το δηλητήριο. Όμως, δεν πέρασε πολύς καιρός και άρχισαν να πεθαίνουν τα παιδιά των Κορινθίων. Ζήτησαν τότε χρησμό από το Μαντείο των Δελφών και έμαθαν ότι αιτία του θανάτου των παιδιών τους ήταν οι κατάρες των αδικοσκοτωμένων παιδιών της Μήδειας. Για να γλιτώσουν από το κακό, προσέφεραν κάθε χρόνο θυσίες στα παιδιά αυτά και έστησαν πάνω στον τάφο τους ένα άγαλμα που προκαλούσε τρόμο και παρίστανε μια μανιασμένη γυναίκα.¹³

Από βοσκοί, βασιλιάδες

Κάποτε τρία αδέρφια από το Άργος, απόγονοι του Τημένου, ο Γαυάνης, ο Αέροπος και ο Περδίκκας, έφυγαν από την πόλη τους και έφτασαν στην πόλη Λεβαΐα της Άνω Μακεδονίας. Εκεί μπόκαν ως βοσκοί στην υπηρεσία του βασιλιά. Μετά από λίγο καιρό, επειδή ο βασιλιάς τούς υποπεύθηκε, τους πρόσταξε να εγκαταλείψουν τη γη του. Με τη σειρά τους, οι τρεις υποτακτικοί του τού απάντησαν ότι θα έφευγαν, αφού όμως πρώτα έπαιρναν τους μισθούς για την εργασία τους. Ο βασιλιάς τότε, δείχνοντάς τους το φως του ήλιου που έμπαινε από την καπνοδόχο του παλατιού, τους είπε ότι αυτός ήταν ο μισθός που τους δίνει. Και ενώ οι δύο αδελφοί στέκονταν απορημένοι, ο Περδίκκας απάντησε ότι δέχονταν την προσφορά και, βγάζοντας το μαχαίρι του, χάραξε στο έδαφος του παλατιού τον κύκλο που έκανε ο ήλιος, σημάδι ότι το μέρος αυτό ήταν κτήμα τους. Ύστερα έφυγαν και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή που ονομαζόταν «Κήποι του Γορδία», κάτω από το Βέρμιο. Με ορμπτήριο την περιοχή αυτή, κατέκτησαν όλη τη Μακεδονία και έγιναν οι γενάρχες των βασιλιάδων της.¹⁴

Τρελές συμφωνίες

Όταν βασιλιάς του Άργους ήταν ο Αναξαγόρας, έπεσε στις γυναίκες της πόλης μια αρρώστια που τις έκανε να χάσουν τα λογικά τους, να παρατήσουν τα σπίτια τους και να τρέχουν στα χωράφια. Ανέλαβε τότε να τις κάνει καλά ο Μελάμπους, αφού συμφώνησε με τον Αναξαγόρα τα εξής: αν κατάφερνε να τις θεραπεύσει, το βασίλειο θα χωριζόταν σε τρία μέρη. Το ένα θα έπαιρνε αυτός, το άλλο ο αδελφός του ο Βίας, και το τρίτο θα έμενε στον Αναξαγόρα. Οι γυναίκες τελικά θεραπεύτηκαν και η συμφωνία τηρήθηκε.¹⁵

«Νεοπολέμειος τίσις»

Σύμφωνα με την παράδοση, ο γιος του Αχιλλέα, Νεοπόλεμος, μετά την πτώση της Τροίας, έσφαξε τον γέρο Πρίαμο πάνω στον βωμό του Ερκειού Διός. Λίγο αργότερα, έτυχε και ο ίδιος να σφαγεί πάνω στον βωμό του Απόλλωνα, στους Δελφούς. Έκτοτε, το να παθαίνει κανείς ό,τι έκανε σε άλλον ονομάστηκε «Νεοπολέμειος τίσις» (τιμωρία).¹⁶

Γυναικεία ρώμη

Λένε ότι οι Τρώες, μετά την πτώση της Τροίας, έφυγαν με πλοία για τη Δύση και τελικά, έφτασαν στην Ιταλία. Τότε οι άνδρες πήγαν να εξερευνήσουν την ενδοχώρα, για να δουν κατά πόσο οι ντόπιοι ήταν φιλικοί. Οι Τρωαδίτισσες όμως, που θεωρούσαν ότι κάθε εγκατάσταση στη στεριά ήταν προτιμότερη από τις φουρτούνες στη θάλασσα, έβαλαν φωτιά στα πλοία, και μάλιστα την αρχή έκανε κάποια που την έλεγαν Ρώμη. Όταν

οι Τρώες, που είδαν τη φωτιά, έτρεξαν να προλάβουν το κακό, αυτές τους προϋπάντησαν με αγκαλιές και φιλιά, και έτσι μαλάκωσαν την οργή τους. Οι Τρώες φάνηκαν τυχεροί, γιατί οι Λατίνοι τους δέχτηκαν φιλικά. Από τότε συνηθίζουν να υποδέχονται με φιλιά τους φίλους και τους συγγενείς τους.¹⁷

Πλήρωσε τη νύφη

Όταν η κόρη του βασιλιά της Πίσας, Οινομάου, επρόκειτο να παντρευτεί, πολλοί ήταν οι μνηστήρες που έσπευσαν να τη διεκδικήσουν. Τότε ο Οινόμαος δήλωσε πως την κόρη του θα παντρευόταν εκείνος που θα κατόρθωνε να τον νικήσει σε αγώνα αρματοδρομίας. Όποιος, όμως, αποτύγχανε, θα έχανε τη ζωή του. Ο Μυρτίλος, που αγαπούσε τρελά την Ιπποδάμεια, επειδή ήξερε ότι δεν μπορούσε να νικήσει, μπήκε στην υπηρεσία του Οινομάου ως πνίοχος, και τον βοηθούσε να σκοτώνει τους μνηστήρες. Ένας από αυτούς, ο Πέλοπας, που διεκδικούσε την Ιπποδάμεια, του ζήτησε να τον βοηθήσει να την νυμφευθεί με την υπόσχεση ότι θα του επέτρεπε να κοιμηθεί μια νύχτα με την όμορφη νύφη. Ο Μυρτίλος πείστηκε και τον βοήθησε να νικήσει και να πάρει την όμορφη νύφη. Όταν, όμως, στη συνέχεια του ζήτησε να πραγματοποιήσει την υπόσχεσή του, ο Πέλοπας τον πέταξε από το καράβι στη θάλασσα. Έτσι, με τη ζωή του πλήρωσε τη... νύφη.¹⁸

Η μοιραία μεταμφίεση

Ο Λεύκιππος, γιος του βασιλιά της Πίσας, Οινομάου, αγάπησε τη Δάφνη, μια όμορφη Νύμφη, αλλά έβλεπε ότι δεν είχε καμιά ελπίδα να την αποκτήσει. Σκέφτηκε, λοιπόν, το εξής

τέχνασμα: έκανε τα μακριά του μαλλιά πλεξούδες και παριστά-
νοντας το κορίτσι, συνάντησε τη Δάφνη, της είπε ότι είναι
κόρη του Οινομάου και της ζήτησε να πάνε μαζί για κυνήγι.
Αυτή τον πίστεψε και δέχτηκε. Με τον καιρό, αναπτύχθηκε
μεταξύ τους μια στενή φιλία. Κάποια φορά, μαζί με άλλα κο-
ρίτσια, πήγαν να κάνουν μπάνιο στο ποτάμι. Ο Λεύκιππος δεν
θέλησε να γδυθεί, αλλά τα κορίτσια τον γύμνωσαν με το ζόρι.
Μόλις είδαν ότι ήταν άντρας, άρχισαν να τον χτυπούν με ακό-
ντια και μαχαίρια, μέχρι που τον σκότωσαν.¹⁹

Και οι Επτά ήταν... Σοφοί

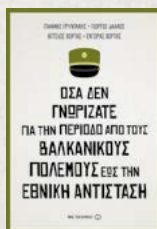
Σύμφωνα με την παράδοση, κάποιοι ψαράδες από τη Μίλητο
ανέσυραν μέσα από τη θάλασσα έναν χρυσό τρίποδα και αφού
φιλονίκησαν για την κατοχή του, απευθύνθηκαν στους σοφούς
της Μιλήτου για να λύσουν τη διαφορά. Αυτοί αποφάσισαν να
ρωτήσουν το Μαντείο των Δελφών, το οποίο απάντησε ως
εξής: «Ορίζω να δοθεί ο τρίποδας στον πιο σοφό απ' όλους
τους ανθρώπους». Μετά από αυτό το γεγονός, ο τρίποδας προ-
σφέρθηκε διαδοχικά στους Επτά Σοφούς, αλλά κανένας δεν
τον δεχόταν, αρνούμενος ότι είναι σοφός. Έτσι, ο τρίποδας
έγινε κτήμα του Μαντείου των Δελφών.²⁰

«ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΙΟ» ΧΙΟΥΜΟΡ *Ο θεμιστοκλής, για τον μικρό του γιο, στον οποίο είχε μεγάλη αδυναμία η γυναίκα του, έλεγε: «Ο γιος μου έχει τη μεγαλύτερη δύναμη μεταξύ όλων των Ελλήνων, γιατί τους Έλληνες κυβερνούν οι Αθηναίοι, τους Αθηναίους εγώ, εμένα η γυναίκα μου και αυτήν ο γιος της»!*

ΟΤΑΝ ΜΙΑΑΕΙ ΤΟ ΚΡΑΣΙ... *Ο Φίλιππος Β΄ φαίνεται ότι δεν ήταν ικανοποιημένος από τη συμβίωσή του με την Ολυμπιάδα, τη μητέρα του Αλέξανδρου, και παντρεύτηκε την Κλεοπάτρα. Στο συμπόσιο που ακολούθησε, ο θείος της νύφης Άπταλος, ενώ ήταν μεθυσμένος, ευχήθηκε στον Φίλιππο να αποκτήσει από τον γάμο του με την Κλεοπάτρα έναν νόμιμο διάδοχο. Τότε ο Αλέξανδρος, που ήταν παρών, του πέταξε έξω φρενών ένα ποτήρι, λέγοντάς του: «Κι εγώ, ανόπτε, σου φαίνομαι ότι είμαι νόθος;». Ο Φίλιππος, τότε, σπκώθηκε και τραβώντας το ξίφος του επιχείρησε να επιτεθεί στον Αλέξανδρο. Μεθυσμένος, όμως, καθώς ήταν, παραπάτησε και έπεσε κάτω. Κι ο Αλέξανδρος, περιφρονητικά, είπε: «θαυμάστε έναν βασιλιά που ετοιμάζεται να περάσει από την Ευρώπη στην Ασία, αλλά δεν μπορεί να διαβεί από ανάκλιτρο σε ανάκλιτρο»!*

Στο βιβλίο αυτό περιλαμβάνονται κείμενα τα οποία προέρχονται κυρίως από αρχαίες πηγές και εστιάζουν σε πρόσωπα, γεγονότα και καταστάσεις που δεν βρίσκονται πάντοτε στα σύγχρονα βιβλία της Αρχαίας Ιστορίας. Πολλά από αυτά έχουν ανекδοτολογικό χαρακτήρα και παρουσιάζουν το εντυπωσιακό, το περίεργο, το απροσδόκητο, ακόμη και το ευτράπελο, με τρόπο απλό και κατανοητό.

ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΣΕΙΡΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

ISBN: 978-618-03-3550-7

9 786180 335507

ΒΟΗΘ. Κ.Ω.Δ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83550

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ
e-book